

بهای اشتراك

مذاكرات مجلس شورای ملی سالیانه ۳۰۰ ریال
آگهی ها ۶۰۰
مذاكرات مجلس و آگهی ها ۸۰۰

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۳۸۴۴

۲ شنبه ۸ اردیبهشت ۱۳۳۷

سال چهاردهم

شماره مسلسل ۱۸۵

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۸۵

صورت مشروح مذاكرات مجلس روز پنجشنبه

۲۸ فروردین ماه ۱۳۳۷

فهرست مطالب:

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) تقدیم سه فقره سؤال بوسیله آقای پرفسوراعلم
- ۳) بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر مشیر فاطمی - مهندس فروهر
- ۴) تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای معاون وزارت دارائی
- ۵) شورا اول گزارش کمیسیون کشور راجع به باز خرید سوابق خدمت افراد و درجه داران زاندارمری
- ۶) تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای وزیر جنگ بقید يك فوریت
- ۷) طرح و تصویب يك فوریت لایحه اصلاح مواد ۱۰۸ و ۷۴ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی
- ۸) اخذ رأی و تصویب گزارش اصلاحی مجلس سنا راجع بضرر مسكوك طلا
- ۹) شورا اول گزارش کمیسیون کشور راجع به اصلاح ماده اول قانون توسعه معابر
- ۱۰) طرح گزارش کمیسیون فرهنگ راجع باسخدام آموزگاران بیمانی
- ۱۱) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس دوساعت پیش از ظهر بریاست آقای رضا حکمت

تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل
فرائد میشود

(شرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان: ابتهاج
هدی - مرتضی حکمت - صارمی

قبایان - ذوالفقاری - عامری - اکبر
غضنفری - فرود - افخمی - دکتر شاهکار
سعیدی - دکتر جهانشاهی - دشتی
ارباب - آقایان - ساکینیان - دکتر مدلل
عبدالحمید بختیار - بهادری - بزرگ ابراهیمی
مهندس سلطانی - مهندس ظفر - استخر

نجات داده اند (صحیح است) بنده چون طبیب هستم و فرهنگي بیشتر در این دو قسمت علاقه دارم که تذکری بدم بطور کلی باید عرض کنم بهداشت اساس زندگی مملکت بلکه هر فرد بشر را تشکیل می دهد بنده میخواهم قبلا از آقای وزیر بهداری تشکر بکنم که ایشان بخواهش ها و تذکراتی که برای آسایشگاه مسلولین داده شده توجه کرده و اخیراً برای تبریز و رضائیه دو آسایشگاه مشغول تهیه هستند و در این سفر اخیر که با آذربایجان در این هوای سرد آمدند هم آسایشگاه تبریز و هم آسایشگاه رضائیه را بازدید کردند بنده میخواهم چند تذکر کوچک بدم که جناب آقای وزیر بهداری به بهداشت و بهداری فراموشیات که عمده ساکنین مملکت هستند یعنی در حقیقت صدی هشتاد، صدی هشتاد و پنج مردم ساکن دهات و قصبات هستند توجه فرمایند مخصوصاً اهالی دور از مرکز از بخشها و دهات و قصبات که با مرض و ناراحتی در همان دهات و قصبات خودشان که پزشک و دارو ندارند می سازند البته وزارت بهداری کارش خیلی سنگین است ولی الحمدلله با زیادی تعداد دانشکده ها روز بروز انشاءالله موفق خواهند شد که برای دهات و قصبات اطباء بهداری پزشک یا ترنیت بکنند متأسفانه مرض در آذربایجان زیاد شده باید توجه زیاد بکنند متأسفانه در اطفال بیشتر از همه مرض دیده میشود بنده با ارتباطی که با دستکاهای بهداشتی دارم و در احصائیه ای که سال سال میدهند می بینم متأسفانه تعداد اطفال مبتلا زیاد شده است اگر امکان باشد اقلاً در مرکز يك آسایشگاه برای کودکان بسازند چون صلاح نیست مرض های بزرگ و کوچک را در یکجا جمع کرد يك آسایشگاه در درجه اول در تهران یا اطراف تهران بسازند و شروع کنند کودکان را از مرض های بزرگ جدا نمایند عرض دیگرم مربوط

دکتر امیر نیرومند - بهبهانی - مهندس - هدایت - جلیلووند - تیمورتاش - حشمتی - موسوی - امیدسالار
غائبین بی اجازه - آقایان: دکتر - طاهری - اریه
رئیس - نظری نسبت بصورت مجلس نیست؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس جلسه پیش تصویب میشود

۳- تقدیم سه فقره سؤال

بوسیله آقای پرفسوراعلم

رئیس - آقای پرفسوراعلم

پرفسوراعلم - سه سؤال است از وزارت معانیه های کشور، فرهنگ و خارجه تقدیم میشود.

۴- بیانات قبل از دستور

آقایان: دکتر امین -

دکتر مشیر فاطمی - مهندس فروهر

رئیس - نطق های قبل از دستور شروع میشود - آقای دکتر شفیق امین
دکتر شفیق امین - چون امروز در حقیقت اولین جلسه رسمی سال ۱۳۳۷ است برای آقایان نمایندگان معترم توفیق خدمت بمیهن و بشاهنشاه محبوب رامستلث میکنم - در این ایام تعطیل يك فرصتی بود برای تماس با مردم و کارهایی که برای آنها انجام شده بنده چند یادداشت کردم و میخواستم تذکر بدم قبلاً میخواهم برای رفیقین راه آهن سرتاسری بتهریز که بزودی انشاءالله افتتاح رسمی آن با حضور شاهنشاه معظم بعمل می آید بنام اهالی معترم آذربایجان و آقایان نمایندگان آذربایجان تشکر کنم اهالی میهن پرست و شادوست آذربایجان با بیصبری و باشوق و شغف انتظار زیارت پیشوای محبوب و شاهنشاه معظم را دارند شاهنشاه همیشه برای تمام کشور مخصوصاً آذربایجان در موافق حساس و خطرناک توجهات زیادی مبذول فرموده اند و آذربایجان را با لطف خدا

فرهنگ بود و چون بنده تمام بیشتری با فرهنگ دارم این است که میدانم وزارت فرهنگ کار می کند زحمت می کشد و فعالیت می کند برای تعلیمات اجباری و قدم های بزرگی در تهران برداشته اند آقای وزیر فرهنگ با علاقه ای که فرهنگ کشور دارند و با توجهاتی که شاهنشاه میبندد میدارند روز بروز فرهنگ ما جلو میبرد و در سالهای اخیر خیلی پیشرفته است تعداد مدارس زیادی ایجاد شده ولی ما طوری که برای تهران و بعضی شهرها تعلیمات اجباری را در نظر گرفته اند در بعضی نقاط آذربایجان باید شروع شود چون فرد فرد اهالی آذربایجان با علاقه زیادی حاضرند که کارشان را تعطیل نکنند که زبان شیرین فارسی را یاد بگیرند البته زبان معنی آذری که حرف میزنند ولی اساس زبان ملی فارسی است که در دست آنها و کودکستان ها و مدارس هر چه ای از کودک می تواند برود بدستان و زبان فارسی را یاد بگیرد متأسفانه در دهات و قصبات و بخشها تأسیسات فرهنگ کم است بنده عقیده دارم باید از طلاب و افراد معنی استفاده کنند که در سالهای اول بتوانند در قراء و قصبات و بخشها زبان شیرین فارسی را بگویند و کان یاد بدهند که مملکت را بشناسند و زبان فارسی را یاد بگیرند دانشگاهها هم مزاحم همکاران محترم شدم بنده عقیده دارم که این عده زیادی از جوانان میهن ما که برای تحصیل بارویا میروند و هر روز هم گرفتار هستند و به بنده هر روز مراجعاتی می شود و مخصوصاً از تبریز مراجع می کنند راهمان ندارند از این جهت آنچه که امکان دارد در دانشگاههای تبریز، شیراز، اصفهان از جناب آقای وزیر فرهنگ استفاده دارم که بنده توجهی به دانشگاههای آذربایجان شیراز، اصفهان، مشهد، اهواز در این قسمت بفرمایند بنده از ایشان تشکر میکنم حضور آقایان همکاران محترم بنده از پشت این دیلمه ها، دکترها که از تبریز، شیراز، اصفهان، دیلمه میشوند کترهای خوبی هستند و خدای نکرده اگر بخواهند بگویند تحصیلشان ناقص است مفرض هستند و مورد نادر بنده باید عرض کنم که کترهای شایسته ای هستند اگر در یک مواردی وسائلشان ناقص است معلومانشان ناقص نیست بنده صددرصد اطمینان می دهم که هر کس این دستگاه ها را تمام می کند و کتر میشود از هر حیث خوب هستند امروز در ریضاخانه های مملکت و حتی در سازمانهای امیر میزبانان اروپا و آمریکا مشغول هستند و همکاری میکنند بانامس نزدیک که با دانشگاه تبریز دارم افتخار عضویت آنرا نیز دارم اطلاع دارم دیلمه ها یزشکان و ماما ها و دندان یزشکان از هر حیث شایسته هستند مخصوصاً بجناب آقای نخست وزیر اطمینان میدهم که از هر حیث شایسته هستند منتی تصدیق می کنید که نواقص زیاد است باید بتدریج رفع شود

وساخته آنها و بیمارستانها تکمیل شود و با علاقه ای که آقایان یزشکان و استادان دارند یزشکان خوبی تربیت کرده و تحویل جامعه داده از همه دانشگاهها از تبریز و اصفهان و شیراز و مشهد یک مطلب دیگر که می خواهم عرض کنم عده از آقایان آذربایجانی بنده راجع به قیمت نفت مراجعه کرده اند از آقای ذوالفقاری خواهم می کنم در هیئت دولت مطرح کنند که در تهران نفت سیاه تنی هشتاد و ۹۰ تومان است در خراسان و آذربایجان ۱۸۰ و ۱۹۰ تومان است و با رسیدن راه آهن با آذربایجان بنده تصور میکنم که میتوانیم بوسیله راه آهن با آنجا نفت برسانیم که کارخانه های یک در آذربایجان و یاد در خراسان هستند آنها هم قیمت تهران بتوانند این دو استان مهم مملکت استفاده کنند دور از انصاف است که در این دو استان قیمت نفت دو برابر برانیم باشد مخصوصاً کارخانه های عده ای که در آنجا تأسیس شده امیدوارم با رفتن ذات شاهانه که تشریف فرما میشوند اقلاً از جهت نفت که مال خود ماست کمکی باینجا بشود و اینها بتوانند برای بیکاران استفاده کنند و بقیه عادلانه و تسهیلات لازمه فراهم شود

رئیس - آقای دکتر مشیر فاطمی - بنده از آقایان نمایندگان محترم و همکاران ارجمند خیلی معذرت میخواهم که در این اولین جلسه سال ۱۳۳۷ با اجازه مقام محترم ریاست چند دقیقه وقت گرانهای مجلس ملی ایران را میگیرم ولی در حقیقت وظیفه ایست که محترم انجام میدهم و این موضوع بیانات آقای سناتور اندر امریکائی است در مجلس سنای امریکا که در او اواخر اسفند سال گذشته بیان نموده و قطعاً نمایندگان محترم از مضمون آن بوسیله جراید آگاهی حاصل فرموده اند و روزنامه کیهان تقریباً متن بیانات ایشان را در موقع خود نقل کرده است آقای سناتور حزب دموکرات میگوید اگر تروتمندان ایران مالیات عادلانه خود را بدست بیاورند و بخواهند برای خود میتوانست باید بود

اولاً ایران بحدی که روی پای خود ایستاده (صحیح است) و ثانیاً این مطلبی است که لازم نبود آقای سناتور اولند بر ما یاد بدهد (صحیح است) چندین سال است که این موضوع مورد بحث و آزمایش است و شاهنشاه با تدبیر ما در این زمینه از امر مؤکدی صادر فرموده اند (صحیح است) اگر آقای سناتور محترم چندی بیشتر در ایران توقف میفرمودند و قوانین ایران و اقدامات اساسی در حقیقت را سوسیونی را که در ایران جدید بود آمده مطالعه میفرمودند هرگز چنین بیاناتی از طرف ایشان ایراد نمی شد کافی بود ایشان یک روز بشهرداری طهران میرفتند و نقشه طهران چهل سال پیش را ملاحظه می نمودند آنوقت توجه میفرمودند که طهران در آن موقع متعلق بوده ولی امروز آن نواحی متعلق به اشخاصی است که در آن زمان جزو اصطلاح طبقات یا برهنه بوده اند اصلاحات و قوانین جدیدی که در همین سالهای اخیر انجام شده و یا مؤثر بوده و اثرات آن مشهود است منتی این رفوورها با سر و صدا و کوس و کرنا همراه نموده و با ممانعت و بی حس و حال انجام گرفته و به همین دلایلی که عرض شد در ظرف سه سال اخیر دومرتبه قانون مالیات بردرآمد مورد تجدید نظر واقع شده و هم اکنون در نتیجه آزمایشهای این چند ساله قانون جدیدی بمجلس شورای ملی پیشنهاد و در کمیسیون های مربوطه تحت رسیدگی است اما آقای سناتور محترم به خودشان زحمت ندادند که وضع عمومی کشور ما را مورد مطالعه قرار دهند و ملاحظه کنند که در این سالهای پس از جنگ جهانی چه تغییراتی در سیستم مالیاتی ما بعمل آمده و چه گرفتاریهایی داشته ایم که بنده از ذکر آنها خودداری میکنم آقای سناتور آنقدر بوضع عمومی جغرافیائی، جهات اخلاقی، کادرداری و صدها عاقل دیگر توجه فرموده اند و ایران را با امریکا مقایسه فرموده اند بنظر بنده وضع کشورهای اروپائی هم باستانها دوسه کشور بقیه اصولاً بجهت عیدیه قابل مقایسه با وضع کشورهای متحده امریکا نیست آقای سناتور محترم والا از همان ابتدا با عده موقت و آنچه میشود در این مورد روحیه و اخلاق و عادات مردم هر سرزمین را هم مورد توجه کامل قرار داد ملاحظه کرد که امری که امروز خود را متهم ترین ملل دنیا میدانند هنوز نتوانسته اند سرخ پوستان امریکائی را با سیویلیزاسیون جدید آشنا کنند یا مردم امریکارا حاضر کنند که با سیاه پوستان حتی در یک مدرسه تحصیل کنند در قسمت اخیر بیانات سناتور محترم راجع بردرآمد یک ناچر کارخانه دار تبریزی کشور بهناور یک میلیون و شصدهزار کیلو متر مربعی فقط ۲۰ میلیون زندگی می کنند و در کشورهای متحده امریکا ۱۸۰ میلیون) منتها درآمد متوسط ما ایرانیان اصولاً با امریکا قابل مقایسه نیست در اینجا باید تدبیر کرد که درآمد کشورهای اروپا هم با امریکا قابل قیاس نیست برای مزید استحضار سناتور محترم امریکا یک اشاره بجز آمد های مالیاتی سال ۱۳۳۰ و سال ۱۳۳۷ می کنم

بیش را ملاحظه می نمودند آنوقت توجه میفرمودند که طهران در آن موقع متعلق بوده ولی امروز آن نواحی متعلق به اشخاصی است که در آن زمان جزو اصطلاح طبقات یا برهنه بوده اند اصلاحات و قوانین جدیدی که در همین سالهای اخیر انجام شده و یا مؤثر بوده و اثرات آن مشهود است منتی این رفوورها با سر و صدا و کوس و کرنا همراه نموده و با ممانعت و بی حس و حال انجام گرفته و به همین دلایلی که عرض شد در ظرف سه سال اخیر دومرتبه قانون مالیات بردرآمد مورد تجدید نظر واقع شده و هم اکنون در نتیجه آزمایشهای این چند ساله قانون جدیدی بمجلس شورای ملی پیشنهاد و در کمیسیون های مربوطه تحت رسیدگی است اما آقای سناتور محترم به خودشان زحمت ندادند که وضع عمومی کشور ما را مورد مطالعه قرار دهند و ملاحظه کنند که در این سالهای پس از جنگ جهانی چه تغییراتی در سیستم مالیاتی ما بعمل آمده و چه گرفتاریهایی داشته ایم که بنده از ذکر آنها خودداری میکنم آقای سناتور آنقدر بوضع عمومی جغرافیائی، جهات اخلاقی، کادرداری و صدها عاقل دیگر توجه فرموده اند و ایران را با امریکا مقایسه فرموده اند بنظر بنده وضع کشورهای اروپائی هم باستانها دوسه کشور بقیه اصولاً بجهت عیدیه قابل مقایسه با وضع کشورهای متحده امریکا نیست آقای سناتور محترم والا از همان ابتدا با عده موقت و آنچه میشود در این مورد روحیه و اخلاق و عادات مردم هر سرزمین را هم مورد توجه کامل قرار داد ملاحظه کرد که امری که امروز خود را متهم ترین ملل دنیا میدانند هنوز نتوانسته اند سرخ پوستان امریکائی را با سیویلیزاسیون جدید آشنا کنند یا مردم امریکارا حاضر کنند که با سیاه پوستان حتی در یک مدرسه تحصیل کنند در قسمت اخیر بیانات سناتور محترم راجع بردرآمد یک ناچر کارخانه دار تبریزی کشور بهناور یک میلیون و شصدهزار کیلو متر مربعی فقط ۲۰ میلیون زندگی می کنند و در کشورهای متحده امریکا ۱۸۰ میلیون) منتها درآمد متوسط ما ایرانیان اصولاً با امریکا قابل قیاس نیست در اینجا باید تدبیر کرد که درآمد کشورهای اروپا هم با امریکا قابل قیاس نیست برای مزید استحضار سناتور محترم امریکا یک اشاره بجز آمد های مالیاتی سال ۱۳۳۰ و سال ۱۳۳۷ می کنم

مستقیم و عواید گدراک بیش بینی شده در حد در هفتده میلیارد ریال میباشد

من اگر بجای دولت بودم یک کتابچه حاوی کلیه این اطلاعات را تهیه و بانگلیسی ترجمه و برای نمایندگان مجلس امریکا میفرستادم که بدانند اظهارات همکار محترم شان روی کمال بی اطلاعی بوده به علاوه آن سناتور محترم طوری مذاکره نموده مثل اینکه تمام اعتبارات دولت امریکا را با داده اند آقایان فرضاً یکصد میلیون دلار هم داده باشند اولاً مبالغ عده این بوسیله اصل ۴ و تحت نظر مستقیم خودشان مصرف شده این نکته را هم باید عرض کنم که اصل چهار میلیارد خوب کار کرده و دولت ایران دخالتی نداشته ثانیاً چرا آقای سناتور محترم برای میلیاردها دلار که بکشورهای اروپائی کمک کرده اند و با آن پولها فخر ها و هتل ها ساخته شده توجه فرموده اند اما منتها کاری که کرده ایم دوسال کسر بودجه خودمان را با کمک آنها تأمین نمودیم و قطعاً سیاستمدار عالیقدر و مدیر امریکائی یزیدیت ازین نواور میدانست که باید کمک کند زیرا سیاست دنیا لحاظ کامل داشته و دارد و موقعیت فوق العاده ایران را در نظر داشته و ملت ایران هم همیشه و در مواقع مختلف از این محبت دولت و ملت امریکا سیاستگری نموده اما اینکه چرا ما بیکرتبه نمیتوانیم تمام اصلاحات مورد آرزوی خود را انجام بدهیم خیلی روشن است هر کاری بنسبت خود وقت و زمان لازم دارد در مورد مالیاتها مثلاً باید اول بنده مالی مردم را قوی کرد و آنها را بوسیله جدید آشنا نمود والا از همان ابتدا با عده موقت و آنچه میشود در این مورد روحیه و اخلاق و عادات مردم هر سرزمین را هم مورد توجه کامل قرار داد ملاحظه کرد که امری که امروز خود را متهم ترین ملل دنیا میدانند هنوز نتوانسته اند سرخ پوستان امریکائی را با سیویلیزاسیون جدید آشنا کنند یا مردم امریکارا حاضر کنند که با سیاه پوستان حتی در یک مدرسه تحصیل کنند در قسمت اخیر بیانات سناتور محترم راجع بردرآمد یک ناچر کارخانه دار تبریزی کشور بهناور یک میلیون و شصدهزار کیلو متر مربعی فقط ۲۰ میلیون زندگی می کنند و در کشورهای متحده امریکا ۱۸۰ میلیون) منتها درآمد متوسط ما ایرانیان اصولاً با امریکا قابل قیاس نیست در اینجا باید تدبیر کرد که درآمد کشورهای اروپا هم با امریکا قابل قیاس نیست برای مزید استحضار سناتور محترم امریکا یک اشاره بجز آمد های مالیاتی سال ۱۳۳۰ و سال ۱۳۳۷ می کنم

مثل تمام کشورهای خارجه و دنیا با بستی يك مقرراتی برای شهرسازی تهیه بکنند یعنی ارتفاع حداکثر خانه ها را تعیین بکنند و فعالیت مردمی مرفه بوجود آوریم و در این راه قدمهای مثبت و سریع برداشته شده و منتها در ظرف یکسال و یا دوسال نتایج عملی آن آشکار میشود ولی دنیا امروز نمی تواند مانند پنجاه سال قبل باشد تمام ملل به یکدیگر احتیاج دارند و باید هم تشریک مساعی بنمایند و ملت امریکاهم که خود را پرچم دار آزادی میخواند و دارای ذخائر فوق العاده است باید در این راه بملل کوچک مخصوصاً مساهمت و همراهی کند و توجه داشته باشد که بالا بردن سطح زندگی و ترقی ایران که مرکز مهم خاور میانه است علاوه بر جهات سیاسی از نظر اقتصادی نفع کشور بزرگ امریکاست

چقدر خوب بود اگر دولت یا مجلس صلاح میدانستند و در موقع مقتضی عده از نمایندگان دو مجلس امریکا را برای یک مسافرت یکماهه به ایران دعوت می کردند و آنها از نزدیک ببیندند و نظرهای اقتصادی و عمرانی ما آشنا میشدند و برای العین خلاف فرمایشات آقای سناتور اولند برایشان ثابت میشد همیشه باشخاص و همه ملل که با احترام بگفتارند و در باره ملت مافضات عادلانه بکنند احترام و محبت خاص داشته و داریم مخصوصاً بکشورهای متحده امریکا همیشه نهایت صمیمیت را نشان داده ایم و به پیروی از نظریات شاهنشاه معظم برای ملت امریکا و رئیس جمهور با تدبیر آن کشور همیشه احترام و علاقه خاص داشته و داریم

رئیس - آقای مهندس فروهر - معذرت میخواهم بنده عرایض خیلی مختصری دارم راجع به شهرسازی که الان سال نوی بیش آمده و امید این می رود که اقدامات مؤثر بهتری برای بهبود وضع شهر از طریق صحیحی بشود در اینجا آقای معاون محترم وزارت کشور تشریف دارند از آقای معاون نخست وزیرم خواهش میکنم این عرایض بنده را به عنوان يك همکاری که میخواهم با دستگاه شهرداری و وزارت کشور و شهردار حاضر بشود توجه بفرمایند ما باید ببینیم که مالک خارجه وضع شهرسازی خودشان را روی چه مقرراتی گذارده اند یک مطالعاتی کرده اند و يك مقرراتی وضع کرده اند شهرداری وظیفه اش اینست که مردم و اهالی يك شهری را راهنمایی و ارشاد بکنند در تهیه نقشه ها و ساختمانها و درهم آهنگی که باید بین آنها باشد البته ساختمان بدست مردم میشود و بنا بر این کابل دارند کار میگذارند چندین مرتبه است که این خیابانها را اسفالت میکنند و دومرتبه می کنند از طرفی میگویند ما بودجه نداریم

آخر این باید مطالعه شود که یکدفعه خیابان کنده شود نه دومرتبه و سه مرتبه و چهار مرتبه این موضوع ربطی نبود چه ندارد دستگاه شهر با بستی بقدری قوی باشد که برای آب و برق و تلفن برنامه تهیه بکنند و نقشه های آنها را بخواهد وضرب الاجلی برایش قرارداد و يك نقشه کارلی تهیه شود که طبق آن محل کابل خودشان را بسازند حالا اگر پول نداشته که کابلشان کشیده شود محل آن درست بشود بعداً کابل کشند این مسائل در اروپا با اشکالاتی مواجه شده بود ولی بعداً راه حل پیدا شد و حالا بهمان دلیل که اشکالات پیش آمده ما هم از همان راه حلها باید استفاده کنیم و از حالا بعد این جهات را در نظر بگیریم موضوعی که راجع به شهرها پیش می آید این توسعه زیاد از حد شهر است هر وقت از يك شهری بخصوس شهر تهران صحبت میشود از احتیاجات مردم صحبت میشود خوب اهالی وقتی در يك شهری هستند توقع دارند اسفالت و آب و روشنایی خیابان هایشان درست شود که شب خودشان و بچه هایشان بخورند زمین و در جاه و چوله ها و جویهای سرازیر غیره نیفتند این احتیاجاتی است که مردم دارند و با بستی بیش بینی بشود باز باید گذاشت که شهری توسعه پیدا بکند و اگر توسعه پیدا کرد باید این حوائج را بیش بینی کرد بنده هر وقت که ایرادی کنم که بر حق و ضعف خوب نیست و اسفالت نشده بالوله کشی و برق میخواهد ملاحظه میفرمایید میگویند هزینه هنگفتی دارد و بودجه اینکار را نداریم پس بهتر است قبل از احداث یک چنین محلهائی از توسعه شهر جلوگیری بشود که لااقل آن قسمتی که بهش شهر اطلاق میشود درست باشد و بقیه راه عنوان حومه بهش اطلاق کنید وقتی حومه شد شهرداری نمیتواند که رسیدگی بکند شهرداری وظیفه ای از لحاظ مسائل عمومی آب و اسفالت و برق نخواهد داشت و موضوع شکایت مردم منتفی خواهد بود و به علاوه امور انتظامی آنهام براندارم می مراجعه میشود در اینجا بنده خواستم يك معترضی بیش بیارم راجع بمسئله آجر است که در دوسه ماه قبل يك مرتبه قیمت آن از ۲۶ تومان رسیده به ۵۲ تومان ما شنیدیم که علت این ترقی قیمت ترقی دستتزد بود بنده طبق تحقیقی که کردم ۲۵ درصد میشود و عده ترقی دستتزد در سال ۲۷ داده شده است بنا بر این دو ماه از سال قبل لااقل ترقی قیمت بوده ولی دستتزدی اضافه بکارگر داده نشده است حالا بفرض اینکه از اول امسال دستتزد اضافی داده بشود ۲۵ درصد از دستتزد که علاوه بر آن سوخت و سرمایه و وانت و خاک هم هست بنده عرض میکنم که ۱۶ تومان یا ۲۰ تومان از ۲۶ تومان مربوط بدستتزد باشد اگر ۲۵ درصد مزد ترقی کند پنج تومان در ترقی آجر مؤثر بوده است نه اینکه از ۲۶ تومان به ۵۲ تومان عرض کردم (احسن احسن)

۴- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای معاون وزارت دارائی

رئیس- وارد دستور میشود. آقای معاون وزارت دارائی معاون وزارت دارائی (انواری) بطوریکه آقایان استحضاردارند در چندی قبل همه ای برای عضویت دیوان محاسبات معین شدند چون بعضی از آنها حاضر نشدند و بعضی از آنها بازنشسته شداند لذا لایحه ای تهیه شده و تقدیم میکنم.

۵- شورای اول گزارش کمیسیون کشور راجع به بازخرید سوابق خدمت افراد و درجه داران ژاندارمری

رئیس- گزارش شور اول بازخرید سوابق خدمت افراد و درجه داران ژاندارمری از کمیسیون کشور رسیده که قرائت می شود.

(بشرح زیر قرائت شد) گزارش از کمیسیون کشور به مجلس شورای ملی

کمیسیون کشور لایحه شماره ۱۳۱۵ دولت راجع بباز خرید سوابق خدمت افراد و درجه داران ژاندارمری کل کشور را با حضور آقای وزیر کشور موردر رسیدگی قرار داده و با اصلاحاتی تصویب نمود اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد:

ماده واحده - بزاندانمری کل کشور اجازه داده میشود سوابق خدمتی آن عده از افراد و درجه داران ژاندارمری را که تا تاریخ شهریور ۱۳۳۲ استخدام شده و قادر بایفای وظیفه نبوده و از وجود آنها استفاده خدمتی نمیشود بترتیب زیر در حدود اعتباریکه بدین منظور در ماده ۳۴ بودجه تفصیلی هر سال ژاندارمری کل کشور بصوب می رسد خریداری و از خدمت معاف نمایند.

بند ۱- افراد و درجه داران بیرومسن که مدت خدمت آنها بعد از ششستگی (۲۰ سال) نرسیده و بموجب گواهی کمیسیون پزشکی از کسار افتاده تشخیص و وجود آنان مورد استفاده خدمتی نباشد برای یکسال اول خدمت ده هزار ریال (۱۰۰۰۰) و برای هر سال اضافی (۳۰۰۰) ریال یکجا به آنها پرداخت و از خدمت برکنار خواهند شد حداکثر وجهی که بآنها داده میشود نباید از (۵۹۰۰۰) ریال تجاوز نماید.

بند ۲- افراد و درجه دارانی که در حین خدمت معلول شده و مدت خدمت آنها کمتر از پانزده سال باشد

متوعاً (۵۹۰۰۰) پنجاه و نه هزار ریال پرداخت خواهد شد.

بند ۳- استخدام مجدد مشمولین این قانون در سازمانهای دولتی ممنوع است.

بند ۴- وزارت کشور و وزارت دارائی مأمور اجرای این قانون می باشند.

گزارش از کمیسیون امور استخدام بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام در جلسه ۲ دیماه ۱۳۳۶ لایحه شماره ۱۳۱۵ دولت راجع بباز خرید سوابق خدمت افراد و درجه داران ژاندارمری کل کشور را با حضور آقایان وزیر کشور و معاون وزارت دارائی مورد شور و رسیدگی قرار داده و خبر کمیسیون کشور را تأیید نمود اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون بودجه لایحه دولت راجع بباز خرید سوابق خدمت افراد و درجه داران ژاندارمری کل کشور را با حضور آقایان وزیر کشور و معاون وزارت دارائی مورد شور و رسیدگی قرار داده و خبر کمیسیون کشور را تأیید نمود اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میشود.

(بشرح زیر قرائت شد) نظر باینکه افسران و کارمندان شاغل خدمت ارتش از سال ۱۳۳۷ از حقوق مزبور استفاده و کسور بازنشستگی آنرا نیز بپردازند و نسبت با افسران بازنشسته و افسرانی که کسور بازنشستگی متعلق به حقوق سنواتی را برای انجام مدت خدمت نپرداخته اند پرداخت حقوق بازنشستگی نسبت به حقوق سنواتی از بودجه وزارت جنگ مقدور نیست و صندوق بازنشستگی نیز توانایی پرداخت آنرا ندارد لذا شرح اصلاحی ماده ۷۴ و ۱۰۸ قانون مزبور با قید يك فوریت جهت تصویب بمجلس شورای ملی به هیوست تقدیم میگردد.

وزیر جنگ- سر لشکرو تونق طرح اصلاحی ماده ۷۴ و ماده ۱۰۸ ماده ۷۴ - میزان حقوق بازنشستگی عبارتست از يك سیام آخرین حقوق ماهانه زمان اشغال ضرب در سنین خدمت که در هر حال بیش از سی سال احتساب نخواهد شد. حقوق بازنشستگی نسبت به حقوق سنواتی (بندب ماده ۵۳) برآمدن سالیانه احتساب و پرداخت خواهد شد که افسران و کارمندان حقوق مزبور دریافت داشته اند در مورد افسران و کارمندان که قبل از فروردین ماه ۱۳۳۷ بازنشسته شده اند و اشخاصی که در پایان خدمت از حقوق سنواتی تمام مدت خدمت استفاده نکرده اند استفاده از حقوق بازنشستگی مزبور به پرداخت کلیه کسور بازنشستگی است بماده استحقاق دریافت حقوق بازنشستگی سنواتی

۶- تقدیم یک فقره لایحه بقید یک فوریت بوسیله آقای وزیر جنگ

رئیس- آقای وزیر جنگ (سر لشکرو تونق) طبق قانون استخدام که از تصویب مجلس معتبر گذشته حقوق کارمندان ارتش و افسران از دو قسم ترکیب میشود یکی حقوق است که مطابق اصل میگردد و دیگری هم حقوقی است بنام حقوق سنواتی است که هر سالی که خدمت میکنند افسران سالی ۲۰ تومان و استوار به این سالی ۱۰ تومان به حقوقشان اضافه میشود از این حقوق بحقوق افسران شاغل و بازنشسته تمام منکنت نسبت قابل توجهی بالا رفت اما حقوق سنواتی را محاسب کردیم اگر بخواهیم بپردازیم بدون اینکه کسور بازنشستگی گرفته شده باشد نه

تاریخی است که تمام کسور بازنشستگی خدمت گذشته را پرداخته باشند

ماده ۱۰۸ - هر موقع اشل حقوق افسران و کارمندان شاغل کسر یا علاوه گردد حقوق بازنشستگی یا وظیفه یا مستوری که بموجب این قانون برقرار میشود بهمان نسبت کسر یا علاوه خواهد شد.

تبصره ۵- کلیه بازنشستگان و موظفین و مستوری بگیران فعلی از تاریخ تصویب از مقررات این قانون استفاده خواهند کرد.

وزیر جنگ - وزیر کشور - نخست

رئیس- فوریت لایحه مطرح است مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) رای گرفته میشود بقررت آقایانی که با فوریت موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد بکمیسیون های مربوطه فرستاده میشود.

۸- اخذ رأی و تصویب گزارش اصلاحی مجلس سنا راجع بضرر مسکوک طلا

رئیس- لایحه ای بود راجع بضرر مسکوک طلا که به مجلس سنا رفته بود حالا رسیده و اصلاحاتی شده که آقای منشی آن اصلاحات را قرائت میکنند (اصلاحات بوسیله آقای نوق الاسلامی (منشی) بشرح زیر قرائت گردید)

ثقة الاسلامی - تبصره يك را که میخوانم حذف کرده اند

تبصره ۱- مسکوک پهلوی ونیم پهلوی موضوع بندهای (ج) و (د) که بموجب ماده اول اصلاح قانون واحد مقیاس پول مصوب ۲۲ اسفند ۱۳۱۰ تا این تاریخ رواج قانونی داشت تغییری در مشخصات آنها داده نشده است.

این تبصره در مجلس سنا حذف شده و تبصره دوم که اینطور در مجلس شورای ملی تصویب شده.

تبصره ۲- مسکوک ربع پهلوی که طبق تصویب نامه شماره ۴۱۳۳۲ مورخ ۲۷ بهمن ماه ۱۳۳۲ هیأت دولت ضرب گردیده تأیید میشود و از این پس قطر آن طبق قسمت (ه) از ۱۴ میلیمتر به ۱۶ میلیمتر تغییر مینماید.

این تبصره در مجلس سنا منظور اصلاح شده.

مسکوک ربع پهلوی که قطر آن ۱۴ میلیمتر بود از این تاریخ به قطر ۱۶ میلیمتر با مشخصات بند (ه) ضرب میشود.

رئیس- این دو اصلاح شده تبصره اولی را لازم ندانسته اند و تبصره دوم را فقط عبارت آنرا تغییر داده اند در ماده چهارم عبار مسکوکات به (عبار مسکوک) تبدیل شده در ماده پنجم هم که قبلاً مسکوکات بوده (مسکوک) شده

است و در ماده پنجم جمله (ضرب آن در برابر پرداخت دستزدی که ضرابخانه شاهنشاهی تعیین خواهد کرد برای عموم آزاد است) تبدیل شده به (ضرب آن در مقابل دستزد برای عموم آزاد است) اگر آقایان با این اصلاحات موافقت رای میگیریم و بدولت ابلاغ میکنیم (نمایندگان- منعی ندارند) آقایانی که با این اصلاحات موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد بدولت ابلاغ میشود

۹- شور اول گزارش کمیسیون کشور راجع باصلاح ماده اول قانون توسعه معابر

رئیس- گزارش کمیسیون کشور راجع باصلاح ماده اول قانون توسعه معابر مطرح است. گزارش کمیسیون قرائت میشود:

(بشرح ذیل خوانده شد) گزارش از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه ۵ اسفند ماه ۲۶ لایحه شماره ۲۸۱۳ دولت راجع باصلاح ماده اول قانون اصلاح قانون توسعه معابر مصوب اول تیر ماه ۳۲۰ را با حضور آقای وزیر کشور مطرح و با افزودن يك تبصره بنام تبصره ۳ ماده مزبور بشرح زیر تصویب و اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم می دارد:

ماده اول قانون اصلاح قانون توسعه معابر مصوب اول تیر ماه ۳۲۰ بشرح زیر اصلاح می شود:

ماده اول- هر گاه شهرداریها توسعه یا اصلاح یا احداث برزن- خیابان - میدان- گذر- کوی- انهار یا قنوات را برای تسهیل آمد و شد با زیبایی شهر یا برای سایر نیازمندی های شهرها و همچنین اراضی و محلهائی را جهت ایجاد پست ترانسفور ماتور برق (مشروط بر اینکه برق شهر مربوط بشهررداری باشد) لازم بدانند طبق مقررات این قانون رفتار خواهد شد.

تبصره ۱- زمین های مشجر یا مزروع و یا بیاض اطراف شهر با آنچه در آنها واقع است تا حدودی که مطابق نقشه قطعی شهرداری هر محل داخل در شهر شناخته می شود مشمول مواد این قانون خواهد بود.

تبصره ۲- استفاده از اماکن مستقلات موجود برای نصب ترانسفور ماتور برق نباید مانع از تصرفات مالکانه در طبقات کرد بنده حق می دم که برای ترانسفور- ماتور برق چنانکه این لایحه هم روی این زمینه تهیه شده در صورتی که برق تهران متعلق بشهررداری باشد نمیشود محل نصب ترانسفور ماتور را هوش کرد در هر نقطه معینی باید آنجا نصب شوند و این احتیاج عمومی برای شهرداری و برای برق است که وقتی محل نصب ترانسفور-

رئیس- کلیات مطرح است آقای عمیدی نوری.

گزارش کمیسیون کشور راجع بلایحه ای است که درباره اصلاح ماده اول قانون توسعه معابر مصوب

اول تیر ۳۲۰ تهیه شده البته اصل بر این است که حق مالکیت اشخاص باید محترم باشد تا مردم موفق بشوند از این حق اساسی خودشان استفاده بکنند هم برای حق تملک و هم برای آبادی کشور از طرف دیگر يك حق است از نظر حفظ منافع عمومی که این حق شاید حق مالکیت فردی را محدود میکند و این يك حق استثنائی است که با رعایت این حق استثنائی هم می شود حق فردی و مالکیت فردی را حفظ کرد و هم آن حقی که مربوط به عامه است و بهمین جهت و روی این اصل کلی است که اجازه داده می شود بقدرتهای ملی و تشکیلات مملکتی مربوط بحق حاکمیت ملی که در موارد استثنائی بشفع عموم این حق مالکیت را محدود بکنند پس باید تعیین این حق روشن و صریح باشد چون این يك امر استثنائی است و اگر از حال صراحت و روشنی خارج شود و بصورتی در بیاید که جنبه عام رایجا کند آنوقت علاوه بر اینکه حق مالکیت را از بین میبرد مانع فعالیت های شخصی هم خواهد شد و زندگی در چنین اجتماعی تاحدی نازاحت خواهد بود فکر اجرای این حق عمومی که حق خصوصی را غصب میکند در ۱۳۱۰ برای اولین مرتبه (صد زاده - بعدم در ۱۳۲۰) و بعدم در ۱۳۲۰ و البته هنوز هم بنده معتقدم که این فکر آنطوریکه باید عمل نمیشود و بهمین جهت هم عدم رضایت هائی بوجود آورده است در حال حاضر همین شهرداری خودمان اغلب شده است که بعنوان توسعه فلان خیابان يك تصمیماتی می گیرد چند وقت دیگر آن تصمیم را عوض میکند بکلیه رای گیری های شهرها و همچنین اراضی و محلهائی را جهت ایجاد پست ترانسفور ماتور برق (مشروط بر اینکه برق شهر مربوط بشهررداری باشد) لازم بدانند طبق مقررات این قانون رفتار خواهد شد.

تبصره ۱- زمین های مشجر یا مزروع و یا بیاض اطراف شهر با آنچه در آنها واقع است تا حدودی که مطابق نقشه قطعی شهرداری هر محل داخل در شهر شناخته می شود مشمول مواد این قانون خواهد بود.

تبصره ۲- استفاده از اماکن مستقلات موجود برای نصب ترانسفور ماتور برق نباید مانع از تصرفات مالکانه در طبقات کرد بنده حق می دم که برای ترانسفور- ماتور برق چنانکه این لایحه هم روی این زمینه تهیه شده در صورتی که برق تهران متعلق بشهررداری باشد نمیشود محل نصب ترانسفور ماتور را هوش کرد در هر نقطه معینی باید آنجا نصب شوند و این احتیاج عمومی برای شهرداری و برای برق است که وقتی محل نصب ترانسفور-

ماتور در نقطه معینی شد آن محل معین را باید گرفت و طبق قانون توسعه معابر هم شهرداری تملک بکنند و بحق مردم را بدهد اما بنده معتقد هستم بعنوان يك حق اصلاحی نباید نوشته شود و سایر نیازمندی های شهرداری معنی این عبارت را نمایندگان محترم خوب توجه خواهند فرمود این عبارت (و سایر نیازمندی های شهرها) این عبارت کسش دار این عبارت مبهم فردا اجرائش می افتد بدست آن آقای شهرداری که در بودجه و آبادی هر نقطه دیگری که هست هر امری را فرض کنید دلس می خواهد حمل بسایر نیازمندی های مملکت مثلا از يك آدمی بدش می آید یا بابا یک مالکی خورده حسابی پیدا کرده است می آید يك نقشه می کشد میگوید بعنوان اینکه این نوشته سایر نیازمندی - های شهرداری این خانه شماره باید خراب بکنند و شندرغاز پول آنرا بگیرد این است که بنده معتقدم رضمن اینک مجلس شورای ملی این حق عمومی را رعایت میکند و می خواهد مالکیت خصوصی را محدود کند نباید قانونی وضع شود که از آن معنای واقعی خودش خارج شود و این يك اختیار مطلق است که بدست شهرداری ها بقیته میکنند مورد سوءاستفاده واقع شود و آنها بتوانند با مردم طرز دیگری رفتار کنند از طرف دیگر ملاحظه میفرمائید این امر این اصلاح شهری این زیبایی شهر این احداث کوی یا قنات این مال شهر است بنده نمی دانم بچه مناسبت تمام اراضی اعم از مشجر بایر یا آنچه باشد در خارج شهرها داخل در این موضوع باشد و این تبصره معنی ندارد یکی هم این عبارت سایر نیازمندی های شهرها بنظر بنده يك اختیار کسش دار و وسیعی است که بدست شهرداری داده میشود و ایجاد مزاحمت هائی زیادی نسبت به مردم میکند که هم نقض غرض خواهد بود هم بمنظور اصلاح شهر و زیبائی و توسعه بکار خواهد رفت و هم يك وسیله ای برای بعضی از اجفانات بوجود می آورد باین جهت بود که بنده خواستم در بحث کلیات این نکات را متذکر شده باشم و نمایندگان محترم را توجه بدهم و نکته دیگری که هست این است که تشخیص این توسعه یا اصلاح یا احداث برزن خیابان گذر کوی میدان اینها را باید دید با کیفیت در حال حاضر شهرداریهای ما اغلب بوسیله مأمورین وزارت کشور اداره میشود کمتر شهرداریهائی داریم که دارای انجمن شهر صحیح باشد و اینجمن در کارش باشد چون قانون انجمن های شهر هم بصورتی تنظیم شده است که بیشتر اختیار اذ دست وزارت کشور است و هر موقعی وزارت کشور بخواهد میتواند انجمن ها را منحل کند بنا بر این بیشتر

رئیس - آقای معاون وزارت کشور (نورودی) البته اصول فرمایشات نماینده محترم چون متکی بهبانی قانونی و حقوقی بود کاملاً صحیح است ولی اگر مختصر توجهی در قوانین که سابق گذشته است بشود معلوم میشود که قسمت عمده این اشکالاتی که بنظرشان رسیده است وارد نیست آنچه را که کمیسیون در این گزارش داده است و آنچه را که دولت تقاضا کرده فقط يك مطلب است و آن این است که ایجاد پست ترانسفور

شهرداری ها شهرداریهای انتصابی است و با شهرداری هائی است که از طرف وزارت کشور انتخاب شده اند پس اختیار این گونه تشخیص ها را که باینکه این حق خصوصی مالکیت افراد را بعنوان اجرای حق عمومی محدود کنند و تشخیص این مطلب هم که بسیار مهم است باید بمجلس شورای ملی باشد برای اینکه اگر ما اختیار مطلق بخود شهرداری ها بدهیم همین است که هست نمونه اش جاده سوم که اختیار این کار دست دستگاه ساختمان شهرداری است اداره ساختمان شهر - داری ها هر چند روزی می آید این جاده سوم را یکجا معین میکنند که قبلاً هم يك اشخاص خاصی مسبوق میشوند معیرش کجاست یکدفعه معاملات آن حدود میرود بالا يك عده معامله میکنند منتفع میشوند اما دیگر مسیر را جای دیگر معین میکنند یکدفعه دیگری منتفع میشوند امش هم این است که شهرداری میگردن می خواهم جاده سوم بوجود بیارم یا توسعه معابر بکنم توسعه معابر هم همین شکل است پس باین اختیار وسیع که شامه میده و بخواهید ماده اول قانون تیرماه ۱۳۲۰ را اصلاح کنید عبارت کسش داری مثل سایر نیازمندی های شهرداریها بقیته بفرماید میگردنید که تمام اراضی اطراف شهرها مشمول این باشد مخصوصاً بقیاس با آنچه که در آن اراضی است یعنی ابنیه و ساختمان هر چه در اراضی حومه اطراف شهر هم باشد جز این است این را بدهید اختیار را بدست یک دستگاهی بنام اداره ساختمان این کار صحیحی نیست لاقلاً يك فکری هم برای این بکنید که اجرای استفاده از این حق بيك کمیونی بيك مقامی داده شود که او بتواند تشخیص بدهد این مطلب را بهمین جهت بنده معتقدم که این ماده ناقص است چون مرجع تشخیص باین توسعه و اصلاح عمومی بوضع صحیحی نیست و باید مجلس شورای ملی يك فکری بکنند يك مرجعی را که او که تشخیص داد امر کرد شهرداری اوجرا کند که هر روز در مقام تغییر و تبدیل بیل شهرداری نباشد این نکاتی بود که بنظر بنده بعنوان تذکر در بحث در کلیات رسیده که خواستم نمایندگان محترم هم مطلع باشند

ماتور برق مشمول ماده اول قانون توسعه معابر بشود بگر هیچ چیز تازه ای دولت تقاضا نکرده است و نمیشود (صافری - یکقسمت از تبصره حذف شده است) در قانون اول توسعه معابر مینامیم ماده است حالا چون اینکار را کرده اند بنده اینجا نشسته بودم يك نمره می نوشتم که رفع این اشکالات بشود فرمولی که داشتم مینوشتم این بود که ایجاد پست ترانسفورماتور برق مشمول ماده اول قانون توسعه معابر باشد بشرط اینکه برق مربوط به شهرداری باشد این آیینی است که ما میخواستیم اما چون آمده اند و این کار را کرده اند در کمیسیون خواسته اند که قانون توسعه معابر ردیفش بهم نخورد یعنی ماده اول توسعه معابر همانطور که قبلا بوده سر جایش باشد ایجاد پست ترانسفورماتور برق هم به آن اضافه می شود حالا بنده ماده اول قانون سابق را میخواهم ماده یکم اصلاح قانون توسعه معابر آقایان هم این گزارش کمیسیون خدمتشان است تطبیق بکنند نوشته است ماده یکم هرگاه شهرداری ها توسعه یا اصلاح یا احداث برزن - خیابان - میدان - گذر - کوی انهار یا قنوات را برای تسهیل آمد و شد بازرسانی شهرو یا برای سایر نیازمندیهای شهر (و این همان جمله است که جناب آقای عمیدی نوری رویش تکیه میکردند) طبق مقررات این قانون رفتار خواهد شد پس در این قانون تمام این مطالب هست فقط این جمله و همچنین اراضی و معالهایی را جهت پست ترانسفورماتور برق مشروط به اینکه برق شهر مربوط به شهرداری باشد این را گذاشته اند وسط این ماده چرا؟ برای اینکه عادت شده است که این ماده اول قانون توسعه معابر که در سال ۱۳۲۰ م که اصلاح شده است بازم در ردیف ماده دوم نخورده است روی این قسمت و برای اینکه ردیف بهم نخورد آمده اند حالا هم عیناً تکرار کردند والا آنچه که مورد احتیاج بوده است ایجاد پست ترانسفورماتور برق است این را بایک عبارتی گذاشته اند و بعد هم متوجه شده اند بیک موضوعی که این حق وسیع را بقول جناب آقای عمیدی نوری میدهند که در هر جایی که برای پست ترانسفورماتور برق لازم شد شهرداری حق دارد ایجاد کند ولی ممکن است که آن محل یک عمارت چند طبقه باشد و آنوقت شهرداری مبادا بگوید تمام این طبقه و این ساختمان مورد حاجت است برای رعایت همان نکته ای که فرمودید حق عمومی و خصوصی را طوری باید تلفیق کرد که منظور عامه تأمین شود حق خصوصی هم متزلزل نشود برای تأمین این منظور يك تبصره هم اضافه کرده اند که این است « استفاده از اماکن و مستغلات موجود برای نصب ترانسفورماتور برق نباید مانع از تصرفات مالکانه در طبقات فوقانی

محل نصب ترانسفورماتور باشد این تبصره برای حفظ حقوق خاصه است در موقعی که معارضه میکنند با حقوق عامه اما اینکه آیا اینکار ضرورت دارد یا نه با آن کیدات بسیاری که در این مجلس محترم در توسعه برق طهران ولزم افزایش برق طهران می شود آمده اند يك کارخانه های تازه ای تهیه کرده اند حالا این کارخانه ها احتیاج بترانسفورماتور دارد در موقعی که قانون توسعه معابر را مینوشتم این نکته را متذکر نبودم و حالا آمده اند تقاضا کردند که اینهم جزء آن باشد (مهندس هایت - مگر ترانسفورماتور جزء نیازمندی شهر نیست ؟) حالا اگر آقایان میفرمایند که این جمله (سایر نیازمندی ها) برای استفاده از این منظور کافی است و برای ایجاد محل ترانسفورماتور برق می شود استفاده کرد ما قانع میشویم و این لایحه را پس میگیریم

رئیس - حالا شورای اول لایحه است و برای شور دوم بکمیسیون میرود ممکن است هر اصلاحی که لازم باشد آقایان پیشنهاد کنند که در شور دوم بعمل بیاید . آقای صدرزاده بفرمائید

صدرزاده - بنده نمی دانم چه اصراری دارد دولت که هی لایحه متعدد بیآورد ب مجلس وقت مجلس را بیک مسائل غیر لازمی مشغول کند ، بنده که نفهمیدم ، در قانون توسعه معابر مصوب سال ۱۳۲۰ خورشیدی که بنده الان گرفتم و مطالعه کردم ماده اولش این است « هرگاه شهرداری توسعه یا اصلاح یا احداث برزن یا خیابان - میدان - گذر - کوی - انهار یا قنوات را برای تسهیل آمد و شد یا سایر نیازمندیهای شهر لازم بداند طبق مقررات این قانون اقدام خواهد کرد » ترانسفورماتور هم جزء سایر نیازمندیهاست اینها هم چندین ماه وقت مجلس را برای این کارها صرف می کنند این يك مطلب خاصی است که در ضمن هام موجود است این سایر نیازمندیها يك عامی است که این خاص را شامل است چرا وقت مجلس و کمیسیونها را بیهوده صرف میکنند برای اینکارها بجای این برای دفع ملخ که الان تمام فارس را فرا گرفته است وقتان را صرف این کار بکنید یا کارهای دیگری که هست (معاون وزارت کشور - آنرا هم مشغول هستند) این راجع باصل مطلب اما راجع بفرع مطلب لازم نبود که ماده واحده یا تبصره ای درست کنید میخواستید بگویید که ترانسفورماتور هم از جمله نیازمندیهاست بایک تبصره اضافه میکردید باین ماده اول و این جمله را اضافه میکردید

حالا يك مطلب دیگری هم هست که بعضی از آقایان بجاست بدانند و بنده متوجه کردم در این ماده اول قیدی دارد که تا این تبصره می نویسد نقشه شهرداری برای هر يك از شهرها از حیث وسعت و حدود شهر باید تصویب هیئت وزیران باشد و این کار هم معمول بوده است و بنده هم همین مناسبت مخالف این اصلاح ماده واحده بودم ولی بکن حسنی هم بنده در همین

باید بتصویب هیئت وزیران برسد این ظاهر است در پیشنهاد اول نبود بنده میدانم که این دیگر چطور جز ماده نامه است این را لابد برای این اضافه کرده اند که در شهرداریهای نقاط دیگر مزاحمتی برای افراد تولید نکنند و آنچه را که همین میکنند در آن ترانسوایب بکنند یعنی هیأت وزیران ، که دیگر هر ساعت قابل تبدیل و تبدیل نباشد آنوقت در این داستان نیازمندیها و ترانسفورماتور مای بیستم يك قسمت از يك تبصره هم حذف شده است در صورتی که اگر آقایان باین موضوع عنایتی نکرده بودند ممکن بود ماده اول باین صورت میماند و رای داده میشد آنوقت بکروزی میدیدیم که يك قسمت از ماده اول هم حذف شده است بنده باین روش صرف وقت برای این جور مسائل و این جور کارها اسلاموافق نبوده و غیر لازمی دانم و خوب است آقایان قبل از اینکه لایحه ای ب مجلس بیاورند با کمیسیون های مربوطه که کارشان قانون گذاری است مشاوره کنند و مشورت بفرمایند که آقایان می گویند که این نیازمندیها شامل اینهم می شود که ترانسفورماتور نصب شود معنای که شما می خواهید از آن استنباط میشود و دیگر وقت ما دولت را ضایع نفرمایند حالا هم که آمده باید رسیدگی شود همانطور که جناب آقای معاون وزارت کشور فرمودند بنظر میرسد که همان قسمت مربوط بترانسفورماتور اضافه شود و بتوان يك تبصره هم ماده يك اضافه شود مطلب تمام است دیگر نسبت بماده ۱ که در سال ۱۳۲۰ تصویب شده است و چندین سال است که رویش عمل شده است فعلاً تغییر در آن داده نشود و اگر لازم است تغییرات داده شود باید تغییرات خیلی وسیعتری در قانون توسعه معابر داده شود و مطالعات زیادی باید بشود این نظر بنده است

رئیس - آقای معاون وزارت کشور **معاون وزارت کشور (فرمودی) -** بنده به صراحت عرض میکنم که مقصود از این پیشنهاد این بوده است که حقی بگیرند برای ایجاد ترانسفورماتور و لاغیر و بهیچ وجه قصد اینکه ماده اول قانون توسعه معابر ۱۳۲۰ و تبصره آن و یا متن آن عوض شود نبوده حالا دورا بیشتر ندارد اما مقام ریاست قطعی شهر تهران که مشاورین خارجی یا داخلی بیاورند که این کار را برای همیشه تمام کنند تا شهرهای ما هم مثل سایر شهرها دارای يك سروصورتی بشود

رئیس - آقای مهندس هدایت **مهندس هدایت -** علت مخالفت بنده بماده اول همانطور که جناب آقای صدر فرمودند حذف قسمت اخیر تبصره ماده اول بود که ذکر کرده است نقشه شهرداری برای هر يك از شهرها از حیث وسعت و حدود شهر باید بتصویب هیئت وزیران برسد و این کار هم معمول بوده است و بنده هم همین مناسبت مخالف این اصلاح ماده واحده بودم ولی بکن حسنی هم بنده در همین

دکتر دادفر موافقت بفرمائید

دکتر دادفر - با توضیحاتی که جناب آقای صدرزاده فرمودند قسمت عمده این ماده روشن شد ولی اینکه می فرمائید سایر نیازمندیها وزارت کشور یا شهرداری تهران عمل احتیاط کرده و خواست استنباط از قانون را در این حاخودش کرده باشد و در تبصره ۲ باب جدید با عنوان جدیدی آورده که استفاده از طبقات فوقانی است که ترانسفورماتور در آن زمین نصب می شود اما بنده از این فرصت استفاده میکنم و يك پیشنهادی هم تقدیم خواهم کرد که خواستم بعضی رسانها و آن این است که بالاخره شهرداری تهران باید آنطور که امروز قبل از دستور هم تذکر داده شده نقشه قطعی هدیشکی شهر تهران را بکشد و بتصویب برساند که معلوم باشد که این جور مسائل و این جور کارها اسلاموافق نبوده و غیر لازمی دانم و خوب است آقایان قبل از اینکه لایحه ای ب مجلس بیاورند با کمیسیون های مربوطه که کارشان قانون گذاری است مشاوره کنند و مشورت بفرمایند که آقایان می گویند که این نیازمندیها شامل اینهم می شود که ترانسفورماتور نصب شود معنای که شما می خواهید از آن استنباط میشود و دیگر وقت ما دولت را ضایع نفرمایند حالا هم که آمده باید رسیدگی شود همانطور که جناب آقای معاون وزارت کشور فرمودند بنظر میرسد که همان قسمت مربوط بترانسفورماتور اضافه شود و بتوان يك تبصره هم ماده يك اضافه شود مطلب تمام است دیگر نسبت بماده ۱ که در سال ۱۳۲۰ تصویب شده است و چندین سال است که رویش عمل شده است فعلاً تغییر در آن داده نشود و اگر لازم است تغییرات داده شود باید تغییرات خیلی وسیعتری در قانون توسعه معابر داده شود و مطالعات زیادی باید بشود این نظر بنده است

رئیس - آقای معاون وزارت کشور **معاون وزارت کشور (فرمودی) -** بنده به صراحت عرض میکنم که مقصود از این پیشنهاد این بوده است که حقی بگیرند برای ایجاد ترانسفورماتور و لاغیر و بهیچ وجه قصد اینکه ماده اول قانون توسعه معابر ۱۳۲۰ و تبصره آن و یا متن آن عوض شود نبوده حالا دورا بیشتر ندارد اما مقام ریاست قطعی شهر تهران که مشاورین خارجی یا داخلی بیاورند که این کار را برای همیشه تمام کنند تا شهرهای ما هم مثل سایر شهرها دارای يك سروصورتی بشود

رئیس - آقای مهندس هدایت **مهندس هدایت -** علت مخالفت بنده بماده اول همانطور که جناب آقای صدر فرمودند حذف قسمت اخیر تبصره ماده اول بود که ذکر کرده است نقشه شهرداری برای هر يك از شهرها از حیث وسعت و حدود شهر باید بتصویب هیئت وزیران برسد و این کار هم معمول بوده است و بنده هم همین مناسبت مخالف این اصلاح ماده واحده بودم ولی بکن حسنی هم بنده در همین

ماده می بینم؛ یکی اینکه همانطوری که آقایان همکاران محترم تذکر فرمودند بنده « برای سایر نیازمندی های شهر » يك جمله خیلی وسیعی است و بنده از همین اجازة وزارت کشور انتهاز سند میکنم برای ایجاد پست ترانسفورماتور که فردا هر اصلاحی را بعنوان نیازمندی شهر وسیله فرار دهند و مزاحمت مردم فراهم نشود و بنده از این جهت تأیید میکنم و خیلی خوب کرده است وزارت کشور که برای ایجاد پست ترانسفورماتور لایحه تقدیم مجلس کرده است برای اینکه پس فرداممکن است ۵۰۰۰ بند يك مثال ساده ای بمنم شاید فردا بخواهند تمام محوطه خیابان سعیدی را بگیرند و بار کینک درست کنند و پنج هزار متر از زمین های مردم را بخواهند بگیرند و ایجاد زحمت کنند این است که بنده از این موضوع انتهاز سند میکنم و عرض میکنم در صورت جلسه قید شود که باید برای هر قسمت از این قبیل امور از مجلس کسب اجازة بکنند، موضوع دیگر که در این جا بنظر بنده بازم مفید است آن استفاده از طبقات فوقانی محل نصب ترانسفورماتور ها است چون پست ترانسفورماتور ها توجه بفرمائید جناب آقای معاون وزارت کشور پست ترانسفورماتور يك وسعت فوق العاده ای ندارد شاید در حدود ۵۰۰ الی صد متر وسعت میخواهد و يك محوطه محدودی برای ترانسفورماتور لازم است در تهران آنطور که بنده اطلاع دارم متجاوز از پنجاه قسمت پست ترانسفورماتور باید برای این کارخانه الستوم ایجاد شود و بعد هم گویا بقیه دیگری بشخص دیگری داده اند که او هم باید ترانسفورماتور نصب نماید بهر صورت اینها بیک محوطه محدودی احتیاج دارد و شاید هم بشود در زیر زمین این ترانسفورماتورها را نصب کرد و حتی این جا مذاکره کردیم که شهرداری سعی بکنند این کارها را در زیر زمین بکنند و روی زمین نزدیک تر به برای ایجاد پست ترانسفورماتور چندین طبقه از ساختمان مردم را بعنوان اینکه میخواهیم پست ترانسفورماتور ایجاد بکنیم تقاضا بکنند و بخواهند بگیرند، اینها مطالبی است که تذکر میدهم برای اینکه شهرداری در موقعی که میخواهد این ترانسفورماتورها را نصب کند توجه داشته باشند چون آقایان مستحضر هستند که پست ترانسفورماتور يك نقطه معین و يك سائیت معین و دقیقی ندارد و این را میشود صد متر و دو پست متر این طرف و آن طرف نصب کرد و شهرداری توجه داشته باشد که وقتی این پست ها را روی نقشه شهر تهران میبرد سعی کنند حتی الامکان از جاهائی استفاده کنند که زیر زمین باشد و در درجه دوم از محلهائی که عمارتهای زیبایی اخیراً ساخته شده و باعث آبروی شهر است مثل سینماهای جدید که ساخته شده و غیره، اگر در آن نقاط بخواهد

پست ترانسفورماتور ساخته شود این عملها را نگیرد این مطالب را بنده خواستم تذکر بدهم و قسمت اخیر تبصره دم باید اضافه شود و بنده پیشنهاد کردم که نقشه شهر هم باید حتماً بتصویب يك مقام صلاحیتداری مثل هیأت وزیران برسد والا ما مواجه خواهیم شد بایک توسعه های بیجائی در شهرها که توسعه پیدا میکند و دیگر اداره کردن آن شهرها چنانچه الان هم مواجه هستیم کار بسیار سنگینی خواهد بود.

رئیس - آقای مشایخی **مشایخی -** عرض میکنم به نجوی که این ماده و تبصره تنظیم شده است برای بعضی از شهرداریها که بخواهند مطابق قانون توسعه معابر برای پست ترانسفورماتور اقدام بکنند و زمین خریداری بکنند اگر این قانون تصویب بشود بمسئله مشکلاتی ایجاد خواهد کرد باین جهت بود که پیشنهادی دادم و خواستند این موضوع توجه آقایان را جلب بکنم در شهرها سازمان برق عملاً به چند قسم مورد استفاده واقع میشود بعضی از شهرستانها است که شهرداری بطور کلی برق آنها را تأمین میکند ، بعضی از شهرها است که شهرداری قسمتی از برق را تأمین میکند و بدیگران اجازة میدهد که قسمت دیگر را تأمین کنند و بعضی از شهرها هم هست که شهرداری با يك افرادی قرارداد بسته است که نیروی برق را تأمین کنند در همین حال شبکه توزیع برق با شهرداری خواهد بود . بنده تذکر در این قسمت سوم است جناب آقای فرهودی اگر این شهرداری با يك شرکتی یا يك شخصی قراردادی منعقد کرده باشد برای تأمین برق شهر و در عین حال شبکه در وظیفه و عهده خود شهرداری باشد اگر این ماده قانون باین کیفیت تصویب بشود با توجه باینکه می نویسد مشروط بر اینکه برق شهر مال شهرداری باشد با اینکه شبکه متعلق به اوست دیگر پست ترانسفورماتور نمی تواند بگذارد شما که نوشته اید هرگاه شهرداری توسعه یا اصلاحی را لازم بداند بنده میخواهم عرض کنم این جمله مشروط بر اینکه برق مال شهرداری باشد حذف کنند زیرا اگر برای خود شهرداری ممکن باشد برق يك شهر را تأمین بکنند هیچوقت باشخاص دیگر اجازة استفاده و دادن برق نخواهند داد پس اگر در يك شهری يك قسمت از شهر یا تمام شهر را شرکتی یا شخصی گرفته باشد مسلم است که خود شهرداری قادر نبوده است که باینها اجازة داده است و اگر همان شرکت از شهرداری تقاضا کرد که برای ترانسفورماتور يك نقطه ای تحصیل داده شود وظیفه شهرداری است که وسائل تأمین روشنائی شهر را تأمین بکنند و زمین برای پست ترانسفورماتور در نظر بگیرد مخصوصاً

اینکه تکرار میکنم درباره ای شهرستانها شهرداری عمل استفاده از شبکه برق را يك شرکت خصوصی واگذار کرده است و در عین حال شبکه و توزیع برق با خود اوست در این قسمت اخیر مسلماً باید شهرداری بتواند که زمین برای پست ترانسفورماتور تهیه بکند و در این قسمت خواستم عرض کنم که پیشنهاد بنده توجه بشود

رئیس - دیگر کسی اجازة صحبت در کلیات نخواسته برای گرفته می شود بورود در ماده واحده آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده واحده مطرح است چون کسی اجازة صحبت در ماده واحده نخواسته پیشنهادت قرائت میشود و بکمیسیون فرستاده میشود (ب پیشنهاد های رسیده بشرح ذیل قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد مینمایم در قسمت اخیر تبصره يك لایحه اصلاح ماده اول قانون توسعه معابر جمله زیر اضافه شود :

نقشه شهرداری برای هر يك از شهرها از حیث وسعت حدود شهر باید بتصویب هیئت وزیران برسد .

مهندس هدایت **ریاست محترم مجلس شورای ملی** پیشنهاد می کنم تبصره ذیل بنام تبصره سه ماده اول قانون اصلاح قانون توسعه معابر اضافه شود :

تبصره سه - حد اکثر مقدار زمین برای ایجاد پست ترانسفورماتور در هر نقطه از یکصد متر مربع تجاوز نخواهد کرد .

احمد مهران - مهندس جعفرودی **مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی** اینجناب پیشنهاد مینمایم تبصره ذیل بماده اول قانون اصلاح قانون توسعه معابر مصوب اول تیر ماه ۱۳۲۰ علاوه شود :

تبصره - محل ترانسفورماتور برق متعلق بشهر نیز مشمول قانون توسعه معابر خواهد بود .

اردلان **مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی** پیشنهاد میکنم جمله داخل پرانتز ماده اول (مشروط بر اینکه برق شهر مربوط بشهرداری باشد) حذف شود

مشایخی پیشنهاد مینمایم جمله « سایر نیازمندی های شهرها » از ماده اول حذف گردد همچنین تبصره اول ماده واحده عمیدی نوری **پیشنهاد می کنم** که تبصره ذیل بماده تبصره - وزارت کشور مکلف است در ظرف یکسال نقشه قطعی شهر تهران را

برای لااقل ۵۰ سال تهیه و برای تصویب مجلس شورای ملی تقدیم دارد

دکتر دادفر **۱۰ - طرح گزارش کمیسیون فرهنگ راجع به استخدام آموزگاران پیمانی**

رئیس - لایحه با پیشنهادات به کمیسیون فرستاده میشود لایحه است مربوط با استخدام آموزگاران پیمانی و تبدیل پایه ها که قرائت میشود

صدرزاده - بنده يك تذکری دارم راجع باصلاح قانون توسعه معابر اجازة بفرمائید عرض کنم

رئیس - اجازة بفرمائید در کمیسیون مطرح شود

صدرزاده - در ماده ۱۶ قانون توسعه معابر بکمیسیون دادگستری هم نوشته شده

رئیس - بکمیسیون های مربوطه فرستاده می شود مانعی ندارد و این هم يك اصلاحی است گزارش کمیسیون فرهنگ قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون فرهنگ بمجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ در جلسه ۲۱ اسفند ماه ۱۳۲۶ لایحه شماره ۸۱۴۵ دولت راجع با استخدام آموزگاران پیمانی و تبدیل پایه های اداری و آموزشی را با حضور آقایان وزیر فرهنگ و انواری معاون وزارت دارائی مطرح و با اصلاحاتی تصویب نمود اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد

ماده ۱ - مادام که عمده فارغ التحصیلان دانشسراها کافی برای نیازمندیهای وزارت فرهنگ از حیث آموزش گزار نیست وزارت فرهنگ میتواند کسری آموزگاران را از بین دارندگان کواهینامه دوره اول متوسطه و در طهران و مراکز استانها و از بین دارندگان کواهینامه در دوره اول متوسطه ببالادمرکز شهرستانها و بخشها از طریق مسابقه انتخاب و بطور پیمانی استخدام نماید شرایط و ترتیب مسابقه بر طبق آیین نامه ای خواهد بود که بتصویب شورای عالی فرهنگ میرسد

ماده ۲ - وزارت فرهنگ مکلف است برای کسانی که طبق ماده يك این قانون بخدمت پذیرفته میشوند کلاس های کارآموزی ترتیب داده و روش تعلیم و تربیت را به آنان بیاموزد . کسانی که استعداد آموزگاری نداشته و در این کلاس ها ابراز شایستگی ننمایند پیشنهاد هیئت متدنه از طرف وزارت فرهنگ بخدمت آنان خاتمه داده میشود

ماده ۳- وزارت فرهنگ مجاز است در نقاطی بغیر از طهران و مراکز استان و شهرستانها که نتواند آموزگاران واجد شرایط طبق ماده يك این قانون استخدام نماید اشخاصی را كه صلاحیت دارند و بخدمت موقتی معلمی منصوب بدارد و حق الزحمه آنهارا از اعتبار مجلهای رسمی یا پیمانی و یا با صدور اصلاح بودجه از مجله سایر اعتبارات استخدامی پرداخت نماید. خدمت معلمی موقت مزبور برای وزارت فرهنگ هیچگونه تهمیدی را غیر از پرداخت حق الزحمه ایجاد نمینماید و هر موقع که از خدمت آنان بی نیاز گردد آموزگاران رسمی یا کسانی را که طبق ماده يك استخدام میشوند بجای آنان می گارد. میزان حق الزحمه معلمین موقت بر طبق آیین نامه ای خواهد بود که از طرف وزارت فرهنگ تدوین خواهد شد و در صورت لزوم اقل حقوق آموزگاران پیمانی تجاوز نخواهند نمود.

تبصره - هر يك از معلمین موقت مذکور در فوق که واجد شرایط استخدامی مندرج در ماده يك بشوند بخدمت پیمانی پذیرفته شده و از مزایای مربوط به این گونه آموزگاران استفاده خواهد کرد.

ماده ۴- وزارت فرهنگ میتواند به آموزگاران پیمانی که در موقع تصویب این قانون در خدمت وزارت فرهنگ هستند و یا در آینده طبق ماده يك بطور پیمانی استخدام شوند بترتیب زیر در تهرانی اعطاء نماید:

الف - بدارندگان گواهینامه ششم متوسطه در صورت داشتن لااقل دو سال سابقه تدریس رتبه يك آموزگاری و در مقابل هر دو سال خدمت اضافی یکپایه بالاتر داده می شود بشرط آن که در موقع اعطاء رتبه از پایه ۳ آموزگاری تجاوز ننماید.

ب - بدارندگان گواهینامه سه ساله متوسطه در صورت داشتن حداقل دو سال سابقه تدریس و سایر آموزگاران شاغل خدمت در موقع تصویب این قانون در صورت داشتن حد اقل چهار سال تدریس پایه يك كمك آموزگاری و در مقابل هر دو سال خدمت اضافی پیمانی یکپایه بالاتر داده می شود بشرط آنکه در موقع اعطاء رتبه از پایه سه كمك آموزگاری تجاوز ننماید.

تبصره ۱- آموزگاران پیمانی که در موقع تصویب این قانون سابقه تدریس مندرج در ماده الف و ب ندارند هر گاه در آینده مدت تدریس آنها بشرح فوق تکمیل گردد از مزایای این ماده استفاده خواهند نمود.

تبصره ۲- اعطاء پایه های فوق منوط بآن است که آموزگار در مدت خدمت

موجبات رضامندی کامل وزارت فرهنگ را از حیث اخلاق و طرز کار فراهم نموده و علاوه بر این دوره های کارآموزی را که باین منظور برای آموزگاران ترتیب داده میشود با موفقیت طی نموده باشد.

ماده ۵- رتبه دارندگان پایه های آموزگاری یا اداری در صورتیکه در موقع تصویب این قانون دارای دانشنامه لیسانس باشند و یا تا پایان سال تحصیلی ۱۳۳۸ ۱۳۳۹ لیسانس نباشند بشوند بشرط داشتن سه سال سابقه تدریس و تمدد سه سال خدمت در هر نقطه ای که وزارت فرهنگ در خارج از طهران و حومه طهران تعیین نماید دبیری تبدیل میشود.

کسانی که تمهید خود را بر طبق این ماده انجام ندهند بر تبه اولیه برمی گردند نهایت مدت خدمت آنان جزء سابقه خدمت آموزگاری یا اداری منظور و محسوب می شود.

ماده ۶- وزارت فرهنگ مجاز است پایه آموزگاری یا اداری اشخاص زیر را بپایه دبیری تبدیل نماید:

الف - کسانی که در موقع تصویب این قانون دارای ۲۵ سال سابقه خدمت در وزارت فرهنگ یا دانشگاه بوده بشرط آن که هشت سال خدمت دبیری و یا جمعا یازده سال سابقه تدریس یا مدیریت یا نظامت مدارس و یا ریاست و یا کفالت فرهنگ باشد.

ب - کسانی که در موقع تصویب این قانون در خدمت وزارت فرهنگ و دارای بیست و پنج سال سابقه خدمت باشند بشرط آن که دارای تالیفات و تصنیفات علمی یا ادبی مهمی باشند که اهمیت آن مورد تأیید شورای عالی فرهنگ قرار گیرد.

تبصره - ملاک تبدیل پایه های مذکور در فوق حقوق دریافتی قبل از قانون ترمیم حقوق فرهنگیان مصوب آذر ۱۳۳۳ خواهد بود و مدت توقف در آخرین پایه جزو توقف در پایه دبیری که بموجب این قانون تشخیص میشود محسوب میگردد.

ماده ۷- بمنظور بهبود روش تعلیم و تربیت و بالا بردن سطح معلومات آموزگاران و كمك آموزگاران وزارت فرهنگ مكلف است در هر يك از دانشسراهای مقدماتی و کشاورزی و یا مدارس دیگر دوره های تحصیلی تابستانی یا کلاسهای شبانه دایر نماید مدت و برنامه تحصیل با تصویب شورای عالی فرهنگ تعیین میگردد.

فازغ التحصیلان مذکور در فوق از مزایای زیر برخوردار خواهند شد:

الف - آموزگاران رسمی بدارندگان بودن گواهینامه این دوره تحصیلات در ترفیع رتبه و مقام نسبت سایرین حق تقدم خواهند داشت.

ب - كمك آموزگاران یا طی این دوره تحصیلات در صورت داشتن لااقل

ده سال سابقه خدمت تدریس یا مدیریت یا نظامت دبستان میتواند رتبه خود را برآمدن آخرین حقوق دریافتی با آموزگاری تبه پیل نماید.

ماده ۸- مادام که عده فازغ التحصیلان دانشسرای عالی برای تأمین احتیاجات وزارت فرهنگ کفایت نمیکنند وزارت فرهنگ کلاسهای شبانه در دانشسرای عالی و در مراکز کلاسهای وجود دارد بمنظور تربیت دبیر برای تدریس در اول متوسطه دائر میشود و داوطلبان این کلاسها از فازغ التحصیلان دانشسرای مقدماتی و دبیران پیمانی بشرط دارا بودن گواهینامه کامل متوسطه یا گواهینامه مدرسی یا اجتهاد یا افتاء که مورد تأیید شورای عالی فرهنگ باشد انتخاب میشوند این داوطلبان باید هر يك دارای حداقل پنج سال سابقه تدریس یا ده سال سابقه خدمات آموزشی و آری باشند.

عده لازم سه ساله از طریق مسابقه در تهران و مراکز استان با رعایت تناسب احتیاجات هر حوزه انتخاب میشوند دوره و برنامه تحصیلات در این مراکز بنا به پیشنهاد دانشسرای عالی و تصویب شورای عالی فرهنگ خواهد بود.

وزارت فرهنگ در انتقال محل خدمت آموزگاران و دبیرانی که در مسابقه انتخاب می شوند برای طی دوره تحصیلات این کلاسها تسهیلات لازم فراهم میکند و فازغ التحصیلان آنها را در صورت تمهید پنج سال خدمت در نقاطی که وزارت فرهنگ احتیاج دارد بشیر از تهران و حومه تهران بخدمت دبیری در دوره اول متوسطه منصوب مینماید و دبیری در مقابل هر سه سال خدمت دبیری پیمانی يك پایه بالاتر بشرط آنکه از پایه سه تجاوز نکند اعطاء مینماید و همچنین رتبه آموزگاری آن عده را که دارای رتبه میباشد بر تبه دبیری تبدیل مینماید.

تبصره - هر گاه یکی از فازغ التحصیلان فوق پنج سال تمهید خدمت خود را در نقاطی که وزارت فرهنگ تعیین نموده انجام ندهد بوضع اول بر میگردد و فقط در مورد دارندگان پایه رسمی آن مدت از تمهید را که انجام داده اند برای ترفیعشان در پایه قبلی محسوب خواهد گردید.

ماده ۹- سابقه خدمت کسانی که بموجب این قانون دارای رتبه رسمی می شوند در صورت پرداخت کشور یا خدمت رسمی تمام مدت خدمت پیمانی جزو خدمت رسمی آنان محسوب می شود.

ماده ۱۰- سابقه خدمت در مدارس غیر دولتی که تحت نظر وزارت فرهنگ اداره شده و یا می شود و سابقه خدمت در شهرستان های دولتی قبل از انتقال آنها بوزارت فرهنگ همچنین سابقه خدمت در مدارس ملی در صورتیکه بر حسب مأموریت وزارت فرهنگ باشد در اجرای این قانون حکم خدمت

و قطعاً اغلب نمایندگان محترم با نامه ها و مراجعاتی که شفاهاً و کتیباً و حضوراً از طرف اغلب آقایان آموزگاران و دبیران در سراسر کشور شده است روبرو هستند همین لایحه است بنده نمی دانستم که امروز این لایحه مطرح میشود شاید واقعا بیش از دو سست سیصدنامه در این یکسال بنده راجع به مواد این لایحه رسیده است راجع به طرز تبدیل سوابقشان و رسمی شدنشان نظریاتی داده اند الان که بنده این لایحه را مطالعه میکنم شامل دو قسمت است يك قسمتش که بسیار لازم بود رفع احتیاج فرهنگی اجتماع است قبل از تربیت شدن معلمین در دانشسرای عالی چون در حال حاضر این توسعه و گسترش که در کار فرهنگ ما پیش آمده که مایه خوشوقتی است و توفیقی که ملت ایران نسبت به باسواد شدن پیدا کرده اند که واقعا آمار محصلین ما بی اندازه توسعه پیدا کرده است ما مهمترین مشکلاتمان نداشته معلم است اغلب اذهان و حوزه های انتقاییه مان مراجعاتی بما میشود برای تشکیل مدرسه و دبستان که خودشان هم جا تهیه کرده اند و هم اثاثیه فقط تقاضای کنند که وزارت فرهنگ برای آنها معلم بفرستد و وزارت فرهنگ نمی تواند تأمین کند برای این که طبق قوانین فعلی بایستی دیپلمه و یا فارغ التحصیل دانشسرا بفرستد و اینها هم برود بنا بر این قسمت عده این لایحه که مربوط بتأمین این قسمت از کار فرهنگی مملکت است بنظر بنده بسیار خوب است فکری کرده اند که از افراد معلی و همچنین از دیپلمه های متوسطه سیکل اول و دو استفاده بکنند و بنده این قسمت از لایحه را قید میدانم که اگر روی آن اقدام شود ما می توانیم احتیاج اجتماع و مردم را رفع بکنیم ولی قسمتی که مربوط به تبدیل رتبه هاست این را بنده آنطوری که باید تفهیم که آیا نظر عموم فرهنگیان یا لااقل حدا کثر آنها را تأمین میکند یا خیر؟ برای اینکه موادی که ملاحظه خواهید فرمود ماده باده شامل يك خصوصاتی است يك سنواتی است که نشان میدهد يك عده خاص مشمول خواهند شد و يك عده ای معلوم خواهند بود بنده خیال می کنم که همیشه در قوانین مهمترین و کن واصلی که باید مورد توجه باشد رعایت عدم تبعیض و استفاده همه است هر وقت قوانین این جنبه اش وسیع تر بود بیشتر مورد استقبال اجتماع و بهتر مردم اجرای دستگاه اجرایی فراموش کرد. موادی که ناظر به تبدیل این رتبه هاست اغلب شامل خصوصاتی است که ظاهر این است که شامل بعضی میشود و شامل بعضی نمیشود البته اطلاع دارم که کمیسیون فرهنگ در

این موضوع خیلی مطالعه کرده و بجای از پیشنهاداتی که داده توجه کرده و بنده به هم خدمت از این بابت خیلی خوشوقت هستم ولی بنده میخواهم این اطمینان را پیدا بکنم و تذکر بنده همین است که اعضای کمیسیون فرهنگ و جناب آقای وزیر فرهنگ که خودشان هم کمال علاقه را دارند ما را مطمئن بکنند که بعد عداوت مساواتی در طرز کار معلمین و آموزگاران و دبیران ما باشد که بیشتر دگرگون بشوند و طوری شود که تبعیض نشود و با این حسن نیت و توجهی که مجلس شورای ملی دارد که كمك بشود با آموزگاران و دبیران و فرهنگیان ما و طوری نشود که فردا نسبت به بعضی كمك شده و نسبت به برخی كمك نشده باشد همین جهت است که نسبت بمواد مربوط باین موضوع معتقد هستم که اگر کلی تروجامع تر باشد بهتر است و يك قانونی وضع بشود که جامع تر باشد این ها مطالبی بود که از کلیات مرض رسانم در مواد که رسیدیم یکی یکی بمرض آقایان میرسانم

رئیس - آقای صدرزاده

صدرزاده - خاطر باریک آقایان مستحضرات که در سال ۱۳۳۴ يك قانونی از طرف وزارت فرهنگ تقدیم مجلس شد بعنوان قانون ترمیم حقوق فرهنگیان و بموجب آن قانون رتبه های آنها تأمین شده بود ولی بعد وزارت فرهنگ در عمل احصاء کرد که آن قانون چندان کلیتی ندارد و باز يك عده ای هستند که برای تبدیل رتبه و تبدیل وضع استحقاق دارند و مشمول آن قانون مصوب ۱۳۳۴ نمی شوند بنا بر این این قانون را جناب آقای وزیر فرهنگ به مجلس تقدیم کرده اند و هدف های این قانون بقراری است که بنده عرض می کنم هدف اول این قانون این بوده است که آن اشخاصی که بموجب این قانون ۱۳۳۳ حرمان هائی داشته اند بموجب این قانون يك کامیابی هائی پیدا کنند این هدف اول است علاوه بر اینکه خود جناب آقای وزیر فرهنگ اهتمام زیادی کرده بودند در این خصوص در کمیسیون فرهنگ و کمیسیون مشترك فرهنگ که خود بنده و جناب آقای دکتر دادفر عده زیادی از آقایان شرکت داشتیم جلسات متعددی شاید در حدود ۴۰ جلسه تشکیل و برای این کار مطالعات بسیار لازمی شد که تا آنجائی که مقدور است و بسط علمی بر نحو در افاق نسبت به آموزگاران و دبیران بشود البته ما نمی توانیم هر آدمی را که آموزگار و دبیری که چند سال سابقه داشته است خدمانش را منظور بداریم بدون اینکه سطح علمی او ترقی کرده باشد و بدور تبه بالاتری به هم این يك نکته اساسی بود که در کمیسیون فرهنگ مورد دقت واقع شد ولی در عین حال آمدم راهی در اینجا معین کردیم و خود وزارت فرهنگ هم پیشنهاد کرد که

ما يك کلاس هائی داشته باشیم که در آنجا روش و مدت تحصیلات امروز را این معلمین که رتبه ها شان ترمیم میشود فرابگیرند یعنی همینطور که سالهای خدمت اینها بالا میرود سطح معلومات این معلمین هم میرود بالا آنوقت می توانند رتبه های رتبه دیگر بپرورند و الا وزارت فرهنگ نمی تواند از وجود آنها استفاده کند و بهتر است از وجود آنها استفاده نکند این يك هدف دوم راجع بفرهنگ شهرستان هاست که من در اینجا يك توضیحی دارم راجع بتعلیمات اجباری که امروز جناب آقای دکتر شقیع امین فرمودند من در این باب نظرم بانظر ایشان موافق نیست راجع بتعلیمات اجباری تهران گوا اینکه در مصاحباتی که شده است خود جناب آقای وزیر فرهنگ هم مصاحبه ای کرده بودند و تقریباً بنظری که بنده الان عرض می کنم موافقت کرده بودند ولی بعضی از مقامات فرهنگی برای اینکه دستگاه خودشان توسعه بدهند یا شاید حسن نیت هم داشته باشند نمی خواهم تخطئه بکنم اینها اصرار دارند که تعلیمات اجباری در طهران شروع بشود این یکی برخلاف این فکر است که ما نمایندگان مجلس داریم. الان مطابق احصائی که بیرون آمده است در حدود ۵۰ درصد ساکنین طهران دارای سوادند بلکه بیشتر اما در بعضی بخشهاست که صدی پنج هم سواد ندارند. موزون نبودن سطح فرهنگ در تمام مملکت اجازه نمی دهد که با بیابند تعلیمات اجباری را در طهران اجرا بکنند و باز بخشهای فارس و آذربایجان و رشت مردمش صدی دو سه سواد داشته باشند. حالا خواهی دید فرمود که چه تأثیری دارد؟ عرض کنم معلمین فازغ التحصیل دانشسرای عالی بعنوان اینکه در اینجا از ایشان دارند برای تعلیمات اجباری دیگر به شهرستانها نخواهند رفت. این عیبش است آقایان کمالاً مطلع باشند اولاً بنده هم با تعلیمات اجباری در سراسر مملکت موافقم (بکنند از زمانه یاد کن - همه موافقت) اما این صورت ظاهر سازی هاهمه اش را نباید در مرکز جلو بدهند همه اش طهران نمی شود باشد تشریف بیاورند و این بخشهایی که در مملکت هست سطح معلومات آنها را بیاورند بالا من گمان می کنم که اگر این کار را نکنند ما همیشه در قوانین راههایی بازمی کنیم که آموزگار ها و دبیرها برود شهرستانها و این بساط تعلیمات اجباری که اینجا فراهم آورده ایم این راههایی را که ما پیش آورده ایم مسدود می کند من خیال می کنم که همانطور که از اول قرار بود وسائل اجرای تعلیمات اجباری در آنجا بهتر است بملاوه اگر بودجه دارد در آنجا اجرا کنیم بهتر است چون بودجه وزارت فرهنگ يك بودجه محدودی است و مثلا میتواند صدتا مدرسه بسازد

اگر آن صدتا را تمامش را در طهران ساخت دیگر در رشت و شیراز کی خواهد ساخت؟ در مراغه کی خواهد ساخت؟ این من این فکر را که از حالا شروع شده است در اینجا عرض می کنم انشاء الله يك روزی هم با اجازه مقام رتبه بعنوان قبل از دستور در این باب بحث مفصلی خواهم کرد که این راه ظاهر خوبی دارد اما باطنش لطمه بفرهنگ تمام شهرستانهای کشور میزند این را از روی متانت و صلاح اندیشی عرض خواهم کرد اما هدف دیگری که از این قانون هست آقایان مسبوق هستند که در شهرستانهای ایران مردمان دانشمندی هستند که تحصیلات قدیمی دارند اهل مطالعه هستند تحصیلات جدید هم دارند ولی دیپلم و تصدیق نامه هائی که امروز متداول است ندارند از آن طرف هم دیپلم هائی که دارای شرایط مخصوص باشند بنا بر این ها نمی روند و آنقدر ندارند که بفرستند مادر این قانون فکر کردیم که از وجود این اشخاص برای تعلیم و تربیت ابناء و اطفال مردم استفاده بشود در عین حال هم آنها از وزارت فرهنگ طلبکار نباشند یعنی تا وقتی که وزارت فرهنگ می خواهد از آنها استفاده کند و بعد هم که استفاده نکرد و لازم نداشت آنها برون سلامت دنبال کار خودشان و يك عده کارمند زیادی در وزارت فرهنگ تولید نشود این هم هدف دوم مطلب سوم یعنی هدف سوم این قانون هم در اینجا این بوده است که کار اشخاصی که دارای تالیفات هستند و سوابق علمی دارند از وجود آنها هم در این قانون استفاده بشود در تمام این مراحل گفته شده است که اگر این اشخاص که بموجب این قانون تعیین می شوند شرایط این قانون را اجرا نکرده بر گردند بجای اول یعنی از این قانون نتوانند استفاده کنند اما نکته ای که جناب آقای عمیدی نوری فرمودند بنده خواستم بایشان تذکر بدهم و آن هدف سوم این قانون است و آن این است که اشخاصی که از قانون مصوب ۲۳ استفاده نکرده اند همان نامه هائی که برای جناب عالی آمده است برای کمیسیون فرهنگ هم فرستاده اند الان در آرشو مجلس بنظر بنده شاید در حدود ۵۰۰-۶۰۰ نفر نامی که موجود است جناب آقای دولت آبادی هم در کمیسیون تشریف داشتند ما تمام این نامه ها را بردیم و دقت کردیم و از من حیث المجموع آنها توانستیم يك فکر و يك موادی بوجود بیاوریم که در این جا ملاحظه می فرمائید من میتوانم اطمینان بدهم بجناب عالی که اکثریت این نامه ها و آن تقاضا ها که قابل قبول و موافق بوده است در این قانون پیش بینی شده است اما نه تمام آن نامه ها برای اینکه اگر میخواستیم از ۶۰۰-۷۰۰ تقاضا تمام را در قانون بکنجانبیم شاید محتاج این بود که هزار ماده تصویب

بشود تا تمام آنها تأمین بشود به علاوه بعضی از تقاضاها هم موجه نبود که قبول بشود چون مرض کردم که هدف این بود که اشخاصی که می آیند در اینجا و مدت استخدام آنها طوری است که ممکن است آنها را تبدیل کرد از آموزگاری بدبیری یا از کمک آموزگاری به آموزگاری یک شرايطی معین کردیم که سطح علمی آنها بالا برود و یک مدتی تعیین کرده ایم که هر کس این مدت را طی کرد بتواند تغییر وضع پیدا بکند پس بنابراین قانونگذار همیشه نمی تواند یک قانونی وضع بکند که تمام افراد و اجزاء را شامل بشود همین که اکثریت قریب با اتفاق را شامل بشود آن قانون خوب است و تصور میکنم با مطالعاتی که شده است این قانون حداکثر از فراق را بآنها کرده است بیشتر طبقه فرهنگی از این قانون مستفید میشوند هدف دیگری که

از این قانون هست اینست که ما یک راه و طریقی را باز کردیم که اشخاصیکه بموجب این قانون در خدمت آموزگاری پیمانی وارد میشوند اینها بعد از یک مدتی و بایک شرايطی بتوانند از پیمانی تبدیل رسمی بشوند و یک عده ای از کمک آموزگاران هستند که اینها هم با شرايطی که تعیین شده است در صورتیکه خدمتشان را بخوبی انجام بدهند و رضایت کامل وزارت فرهنگ را فراهم بیاورند ممکن است که از کمک آموزگاری به آموزگاری و از آموزگاری به دبیری ارتقاء یابند بنده تصور میکنم با این احتیاطی که شده است و با این احتیاج روز افزونی که مملکت بدبیر و آموزگار و معلم دارد این قانون بهترین وسیله است که احتیاجات وزارت فرهنگ را تا حد بسیار بسیار زیادی رفع بکند (صحیح است) و باز عرض میکنم که ما در ضمن این قانون همیشه

یک عنایت خاصی بشهرستانها و بخشها داشته ایم و مخصوصاً در این قانون یک تمایز دیگری هم قائل شده ایم چون در سایر قوانینی که میگذشت تهران را نسبت بشهرستانها یک تمایزی میدادیم اخیراً متوجه این نکته شدیم که مرکز استانها نسبت بشهرستانها و بخشها یک تمایزی ندارند ما در این قانون پیش بینی های لازم را کردیم که بخشها و شهرستانها بتوانند از توسعه و پیشرفت فرهنگ بهتر بهره مند بشوند با تمام این مراتب در موقعی که این لایحه مطرح بود بسیاری از آقایان معتقد بودند که این لایحه با قید فوریت مطرح بشود ولی ما از جناب آقای وزیر فرهنگ تقاضا کردیم و خودمان هم در کمیسیون اینطور تصمیم گرفتیم که این لایحه بطور عادی مطرح بشود تا اگر آقایان محترم نظریاتی داشته باشند که مفید باشد یعنی این لایحه را

بصورت بهتری بیرون بیاورد در اینجا مورد نظر واقع بشود و یک لایحه جامعی بتصویب مجلس شورای ملی برسد (احسن است)

رئیس - آقای دکتر دادفر

دکتر دادفر - بنده موافقم ولی در

ماده اول تذکر دارم

۱۱ - تعیین موقع و دستور

جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - کس دیگری اجازه صحبت

نخواسته است رأی گرفته میشود به ورود

در مواد آقایانی که موافقت قیام کنند

(اکثر برخاستند) تصویب شد . جلسه را

ختم میکنیم جلسه روز یکشنبه دنباله همین

لایحه .

(مجلس ساعت ۱۲ ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت